

Pino Bertelli

Max Stirner — Izvan čarobnog kruga

„Bog i čovječanstvo su zasnovali svoju teoriju na ničemu, na ničemu drugom osim na sebi samima. Na isti način ja onda zasnivam svoju teoriju na SEBI SAMOM, ja, koji sam, isto kao Bog, ništa svakog drugog, koji sam moje sve, ja koji sam JEDINI” (Max Stirner)

Radikalna, slobodarska, anarhistička ideja Maxa Stirnera je atentat na sve morale . . . Ali Stirner je otrgnuo svaku vremensku fiksnost monologa i povijesnog trenutka. Dokazao je da ne postoji centar koji nije istovremeno i čudovište . . .

Misliti znači početi vidjeti. A ekstremna svjesnost sebe utopijska je avantura koja na ruševinama dominantnih ideja grad nove početke, nove požare Bastilja i Zimskih Dvoraca.

U sustavu Boga i ritualiziranog čovječanstva čovjek umire bez svijesti da je ikada rođen. Smrt Boga oslobađa čovjeka od dužnosti postojanja.

Na nebu svakidašnjice, uobičajenosti, nema se što vidjeti . . . već samo spaliti. Pustinja ideja, mišljenja, horizont je ničega. Najmraženije ili najvoljenije osobe su nihilisti . . . Oni koji su se otrgnuli svakom obliku poslušnosti. Oni koji napadaju konformizam običaja i konformizam institucija . . . Činjenica je da kraljevstvo slobode počinje tamo gdje se prestane OSJEĆATI javna stvar, tj. pigmenti odnosa države. Radikalan nihilizam Stirnera ne priznaje društvo kao skup najviših vrijednosti . . .

Pravo na ludost, na pobunu, na devijantnost . . . je i pravo na suočavanje sa samim sobom, po vlastitoj svijesti, shvatiti ograničenja svakidašnjice i odlučiti da li prihvatiti pasivno pravila morala ili igrati se uništavanja svih morala koji predstavljaju brnjicu vlasti. Tamo gdje su ustanici svake vrste izoštrili noževe na grlima njihovih tlačitelja, tamo su bili prvi rezultati filozofije aplicirane na izokrenutu svakidašnjicu . . .

Ovdje i svugdje svatko ostaje sam sa svojom istinom ili sa svojom glupošću. Vidjeti provalije i pustinje (ovog društva) označava hod samosvijesti pojedinca koji se pretvara u pobunu . . .

„Država je smrt naroda” (Nietzsche) i gdje postoji država — buržoazija — gospodar (ili društvo spektakla), narod je krdo . . .

Povijesna individualnost naroda stoji u svakom buntovniku koji je pao u borbi za osvajanje slobode, kruha i ruža.

„Tamo gdje prestaje država počinje čovjek” (Nietzsche)

Onako kako moderan čovjek živi i radi . . . anonimno, iskorištavan, bez ponosa . . . to je neka vrsta kontejnera gdje se bacaju najbolje godine života . . . Mi smo ono što činimo . . . ako je naš rad glup . . . i naš će život biti glup . . . Rad, škola, obitelj, politika, vjera . . . služe za ispunjavanje naših praznina koje su samo refleks jednog kolektivnog ogledala . . .

Kibernetičko društvo je skup znakova kojima se čovjek prilagođava da bi preživio, glumeći da živi . . .

Nije istina da rad oslobađa! Rad zatupljuje! Najveće stvaralačke mogućnosti su determinirane onim čime se bavi i načinom na koji se suočava s vanjskim svijetom . . . nesposobnost čovjeka da u potpunosti koristi svoju inteligenciju stoji u poslu kojeg obavlja i stoga postaje dio stroja koji služi državi. Samo ponovno izmišljajući svakidašnji život, preokretnjem očekivanja, otkrivajući kontradikcije društva . . . stvarno NOV čovjek moći će pronaći druge mape, druge puteve gdje je postojanje prva utopija koju treba realizirati, a rad prvo uvjerenje koje treba srušiti.

Stirner je zapalio vatre ludizma na nepotrebnom smeću izgubljene realnosti. Djelovao je za uživanje pojedinca i za takvu društvenu zajednicu gdje se otkrivaju slobodni i jednaki (u ujedinjenju različitosti) u zori jedne nove civilizacije . . .

„Zli učitelj” svake anomalije, devijacije, pobune . . . Stirner polaže svoje ideje kao radikalne kritike svakidašnjeg života i nitko kao on nije uspio zadržati baze koncepta „dobrog vladanja” između mase i vlasti u arhitektonskim planovima ukočenog društva . . .

U osnovama interpretacije Stirnerovog svijeta stoji pobuna, a ne revolucija. Pobuna pripada pojedincu, to je čin neposlušnosti, radikalno otrgnuće od svakog oblika vlasti . . . Sloboda čovjeka je rođena sa prvom neposlušnošću. Tko jednom odbije naredbu . . . neće se više nikada podvrgnuti naredbi!

Revolucija je nacrt nekoliko osoba i okovana je ideološkim, religioznim, tržišnim i drugim granicama. Sve revolucije se rađaju na ulicama i završavaju u parlamentu: smrt.

Stirner je eksperimentirao utopiju kao praksu i kritiku političkog razuma, usko povezanu i proširenu u svim oblicima/borbama oslobođenja . . .

Čovjek postoji počevši od JA kao kritike postojećeg i kao mosta prema nepoznatim obalama . . . smještenim u utopiji Ničega kao praktične dimenzije ovdje i sada.

Kad se čovjek više ne susreće sa samim sobom, sa vlastitom sviješću, gubi kontakte sa mjestima na zemlji i ne susreće se više ni sa ljubavlju prema sebi i prema drugima. Mržnja nije nikada prestrašila nekog diktatora . . . Ljubav je srušila zidove koji su izgledali nepremostivi. Nitko ne može dugo vladati koristeći jezik pušaka . . . ljubav prema slobodi je ona koja naoružava umove potlačenih . . .

Stirner iznosi ideje ustanka, pobune. Buntovnik je onaj tko živi slobodu kao put koji vodi prema egzistenciji bez mitova i bogova. Bitno je odbiti konformizam.

Stirnerov pobunjenik je jedan — sam čovjek — ali ne usamljen, izoliran . . . Heretička ideja Stirnera je pitanje i odgovor na monopol inteligencije koji drže moćnici svake vrste . . . vraćanje privatnog vlasništva nad idejama, razaranje i dekonstrukcija svake teorije i misli koja nije igra, veselje i zabava Pojedince . . . Svaki čovjek ima pravo iskazati vlastite strasti i utopije tijekom svog vlastitog života . . .

„Revolucija i pobuna ne smiju se smatrati sinonimima . . . Revolucija naređuje stvaranje novih INSTITUCIJA, pobuna potiče na PODIZANJE, USTAŽANJE” (Max Stirner)

Anarhistička biblioteka

Anti-Copyright

31. 08. 2012.

Pino Bertelli

Max Stirner – Izvan čarobnog kruga

Prijevod je prvo objavljen u jednom od brojeva Comunitasa,
negdje u drugoj polovici devedesetih. Prevela Erika.

<http://www.stocitas.org/max%20stirner.htm>

<http://anarhisticka-biblioteka.net>